

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.008.01.2019

Roman Ciepela
Prezydent Miasta
Urząd Miasta Tarnowa
ul. Adama Mickiewicza 2
33-100 Tarnów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/076 Działalność Tarnowskiego Kłastra Przemysłowego S.A. w Tarnowie

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Tarnowa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Ciepela, Prezydent Miasta, od 4 grudnia 2014 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Ryszard Ścigała.
Zakres przedmiotowy kontroli	Sprawowanie przez Prezydenta Miasta Tarnowa nadzoru nad działalnością Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A. w Tarnowie ² .
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2019 r. Badania kontrolne mogły dotyczyć również działań wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały one związek z kontrolowaną działalnością. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata wcześniejsze wykorzystano dowody sporządzone przez okresem objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Hubert Brzozowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/93/2019 z 21 maja 2019 r.2. Janusz Klimek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/94/2019 z 21 maja 2019 r.3. Andrzej Salwiński, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/95/2019 z 21 maja 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-8)

¹ UM Tarnowa, Gmina, UM.

² Dalej: TKP, Spółka.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK, Prezydent Miasta prawidłowo realizował zdania określone w *Zasadach Nadzoru Właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Miasta Tarnowa*⁵, niemniej jednak nie posiadał pełnej wiedzy umożliwiającej rzetelną ocenę realizacji głównego zadania statutowego TKP jakim było tworzenie nowych miejsc pracy.

NIK pozytywnie ocenia wprowadzenie przez Prezydenta Miasta Tarnowa dokumentu *Zasady nadzoru właścicielskiego*, co pozwoliło na usystematyzowanie działań realizowanych w ramach nadzoru właścicielskiego oraz przypisanie odpowiedzialności na poszczególnych etapach jego realizacji. NIK pozytywnie odnosi się także do pozyskiwania przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego UM Tarnowa⁶ cyklicznych danych, tj. miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych ukazujących sytuację ekonomiczną Spółki, jak również doraźnych raportów o działaniach podejmowanych przez TKP. Zdaniem NIK Prezydent otrzymywał w ten sposób aktualną informację o procesach zachodzących w Spółce. Było to o tyle istotne, iż głównym akcjonariuszem Spółki, posiadającym 99,72% akcji, była Gmina Miasta Tarnowa.

Niemniej jednak NIK zaznacza, iż pomimo znacznie rozbudowanej sprawozdawczości z działalności Spółki, Gmina nie otrzymywała informacji o liczbie utworzonych przez inwestorów nowych miejsc pracy na terenie działania TKP. Co prawda w otrzymywanych przez BNW informacjach raportowany był stan zatrudnienia w przedsiębiorstwach, lecz nie wiadomo ile z nich było nowoutworzonymi. Nie odnoszono tych wielkości do założeń zawartych w Strategii TKP na lata 2014 do 2020. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku danych dotyczących pozyskiwania przez Spółkę nowych terenów inwestycyjnych.

W ocenie NIK powyższe dane są niezbędne dla rzetelnej oceny stopnia realizacji głównego zadania statutowego, a tym samym celu strategicznego dla którego Spółka została powołana przez Gminę Miasta Tarnowa.

Ponadto NIK zwraca uwagę na przekazanie Spółce terenów stanowiących park przemysłowy przy ulicy traktorowej w Tarnowie, z których część była bezumownie wykorzystywana przez osoby trzecie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

Obszar

1. Sprawowanie nadzoru przez Prezydenta Miasta Tarnowa nad Tarnowskim Klastrem Przemysłowym S.A. w Tarnowie.

Opis stanu faktycznego

Prezydent Miasta wprowadził zarządzeniem nr 124/2009 z 15 kwietnia 2009 r. zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Miasta Tarnowa⁸.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: *Zasady, Zasady nadzoru właścicielskiego*.

⁶ Dalej BNW.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

Ostatnia aktualizacja niniejszego dokumentu została dokonana zarządzeniem nr 276/2018 r. z 10 lipca 2018 r., według którego do głównych celów nadzoru właścicielskiego należało:

- stałe podnoszenie jakości usług świadczonych przez spółki z udziałem Gminy w celu zapewnienia właściwego poziomu zaspokajania potrzeb mieszkańców Miasta Tarnowa,
- wzrost efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości spółek z udziałem Gminy,
- racjonalne wykorzystanie zasobów majątku finansowego Gminy zaangażowanego w spółkach dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania i rozwoju miasta,
- skuteczne wykorzystanie praw właścicielskich Gminy dla realizacji zadań i celów lokalnej czy regionalnej polityki gospodarczej oraz strategii rozwoju Gminy,
- przeprowadzanie efektywnej restrukturyzacji dla osiągnięcia celów,
- zapewnienie transparentności działalności spółek z udziałem Gminy.

W Zasadach wskazano, iż dla realizacji celów szeroko rozumianego nadzoru właścicielskiego istotne znaczenie miało mieć właściwe funkcjonowanie kodeksowych organów spółek, tj.: rady nadzorczej, zarządu oraz zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia. Bezpośredni nadzór nad działalnością spółek z udziałem Gminy miały sprawować rady nadzorcze, którym przysługiwało ustawowo wyznaczone miejsce w systemie nadzoru właścicielskiego nad spółkami. Takie usytuowanie rad nadzorczych w systemie nadzoru właścicielskiego było instrumentem Prezydenta stwarzającym możliwość monitorowania i kontrolowania procesów zachodzących w spółkach z udziałem Gminy. Dlatego wskazano, że w polityce nadzoru właścicielskiego szczególną uwagę poświęca się zagadnieniom kompetencji, procedur i kryteriów doboru, organizacji i ocenie pracy, a także wynagrodzeń członków rad nadzorczych.

Jako jednostką organizacyjną Urzędu powołaną do wykonywania w imieniu Prezydenta zadań wynikających z posiadania przez Gminę udziałów/akcji w spółkach prawa handlowego oraz zapewniającą bezpośrednią i stałą łączność z radami nadzorczymi spółek z udziałem Gminy wyznaczono Biuro Nadzoru Właścicielskiego, które w strukturze organizacyjnej Urzędu podlegało bezpośrednio Zastępcy Prezydenta ds. Rozwoju Gospodarczego. Biuro to spełniało funkcje nadzorujące, organizatorskie i administracyjne wobec przedstawicieli Gminy w radach nadzorczych w zakresie poprawności i terminowości wykonywania przez nich ustawowych i statutowych obowiązków.

(akta kontroli str. 56-61)

W Zasadach wskazano, iż w spółkach z udziałem Gminy działają rady nadzorcze, do których odnoszą się w szczególności przepisy Kodeksu spółek handlowych, ustawy o gospodarce komunalnej, ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, postanowienia umów/statutów spółek z udziałem Gminy oraz regulaminów pracy rad nadzorczych. Kadencja członka rady nadzorczej w spółkach z większościowym udziałem Gminy trwała 3 lata. Organizację i sposób wykonywania czynności przez radę nadzorczą określał jej regulamin uchwalony w trybie określonym w statucie spółki oraz w przepisach, w szczególności w Kodeksie Spółek Handlowych.

(akta kontroli str. 61)

⁸ Dalej: Zasady.

Do kompetencji rad nadzorczych przypisano sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością spółki z udziałem Gminy we wszystkich dziedzinach jej działalności, a w szczególności:

- ocena sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- ocena wniosków zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- składanie zgromadzeniu wspólników/walnemu zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników z ww. czynności,
- przedstawianie zgromadzeniu wspólników/walnemu zgromadzeniu wniosku o udzielenie członkom zarządu absolutorium z wykonania obowiązków,
- powoływanie i odwoływanie członków zarządu spółki, chyba że umowa/statut spółki stanowi, że członków zarządu powołuje i odwołuje zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie,
- opiniowanie (zatwierdzanie) rocznych planów działalności gospodarczej, a także wieloletnich strategicznych planów spółki,
- monitorowanie i kontrola istotnych dla spółki decyzji zarządu, ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej spółki oraz efektów pracy zarządu,
- udzielanie zarządowi zgody na podjęcie działań skutkujących: zmianą stanu majątkowego spółki oraz wzrostem zobowiązań, ponad ustalony limit,
- wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego spółki, bieżąca współpraca z biegłym rewidentem i monitorowanie procesu przeprowadzania audytu,
- kształtowanie wynagrodzeń członków zarządu zgodnie z określonymi w tym zakresie przez zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie zasadami kształtowania wynagrodzeń członków zarządu,
- zatwierdzanie regulaminu zarządu i regulaminu organizacyjnego spółki, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej,
- reprezentowanie spółki w umowach i sporach z członkami zarządu,
- wyrażanie opinii we wszystkich sprawach kierowanych przez zarząd do zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia, chyba że umowa/statut spółki stanowi inaczej.

(akta kontroli str. 61-62)

Członkowie rad nadzorczych będący przedstawicielami Gminy według Zasad powinni utrzymywać bezpośredni i regularny kontakt z pracownikami Biura Nadzoru Właścicielskiego, zwłaszcza w sytuacjach szczególnych, wymagających szybkiej wymiany informacji lub zasięgnięcia opinii. Jako preferowaną formę utrzymywania wskazano spotkania robocze, odbywające się w przypadku wystąpienia takiej konieczności, z inicjatywy BNW bądź członków rad nadzorczych. Ponadto członkowie rad nadzorczych mogli brać udział w spotkaniach z Prezydentem, uzyskując informacje z zakresu strategicznych planów właściciela w odniesieniu do spółki oraz przekazując informacje dotyczące funkcjonowania spółki. Członkowie rad nadzorczych będący przedstawicielami Gminy, zostali również zobligowani do przeprowadzenia kontroli działalności spółki w zakresie wskazanym przez Prezydenta.

(akta kontroli str. 65)

Według Zasad, bieżąca kontrola i ocena pracy zarządu należała do rady nadzorczej. Ocena okresowa, dokonywana na koniec roku obrotowego, pozostawała w gestii walnego zgromadzenia, jako organu rozpatrującego i zatwierdzającego sprawozdanie zarządu z działalności spółki i sprawozdanie finansowe za ubiegły rok obrotowy. Wyrazem pozytywnej oceny było udzielenie absolutorium członkom zarządu z wykonania przez nich obowiązków. Dodatkową formą bieżącej kontroli pracy zarządu miał być prowadzona przez nadzór właścicielski analiza sprawozdań spółki oraz ocena realizacji zleconych konkretnych zadań do wykonania w spółce, w tym terminowość przedkładania rocznych planów działalności gospodarczej.

(akta kontroli str. 66)

Według Zasad nadzór ekonomiczny nad działalnością spółek prowadzony miał być:

- w trakcie roku obrotowego przez rady nadzorcze, które w ramach nadzoru i kontroli działalności spółek, obok stałego i bieżącego monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek, zobowiązane były dokonywać kwartalnej oceny wzrostu wynagrodzeń oraz jego wpływu na sytuację finansową spółki. Wzrost wynagrodzeń powodujący pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółki, a w szczególności zmniejszenie planowanego zysku lub powiększenie planowanej straty, mógł skutkować sankcjami wobec zarządów i rad nadzorczych (np. nieudzielenie absolutorium członkowi zarządu). Kompleksowej rocznej oceny działalności organów spółki, z uwzględnieniem prowadzonej polityki wynagrodzeń dokonywało zwyczajne zgromadzenie wspólników/walne zgromadzenie, przy udzielaniu absolutorium członkom organów spółki za dany rok obrotowy.
- przez BNW stale monitorujące sytuację ekonomiczno-finansową spółek na podstawie przedkładanych przez nie sprawozdań F-01⁹ oraz informacje kwartalne zawierające podstawowe dane ekonomiczno-finansowe za dany kwartał. Na podstawie tych sprawozdań BNW sporządzało zbiorczą informację o spółkach za dany kwartał sprawozdawczy, którą następnie przedkładało Prezydentowi Miasta.

W celu zapewnienia jawności i przejrzystości działalności gospodarczej spółek z udziałem Gminy, BNW miało sporządzać zbiorczą informację z działalności spółek komunalnych w danym roku obrotowym. Informacja ta omawiana była na posiedzeniach dwóch komisji działających w ramach Rady Miejskiej w Tarnowie, tj. Komisji Ekonomicznej oraz Komisji Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych, wspólnie z zaproszonymi na te posiedzenia członkami zarządu spółek. Następnie informacja roczna z działalności spółek była przedkładana Radzie Miejskiej w Tarnowie i omawiana na sesji we wrześniu każdego roku.

(akta kontroli str. 70)

W dziale III Zasad pn. *Instrukcja właścicielska dla reprezentantów Gminy Miasta Tarnowa w radach nadzorczych w spółkach z udziałem Gminy* wskazano, iż członkowie rad nadzorczych reprezentujący Gminę zobowiązani byli na bieżąco m.in. do:

- niezwłocznego informowania BNW o zaistniałych przypadkach nieprawidłowości w działalności spółki stwierdzonych w wyniku sprawowanego nadzoru lub w przypadku podejrzenia, że działania podejmowane przez organy spółki mogą być niekorzystne dla spółki,

⁹ Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe.

- informowania BNW o pojawiających się istotnych problemach w działalności spółki, poważnych zmianach w sytuacji finansowej, problemach społecznych oraz wydarzeniach mających istotny wpływ na jej działalność,
- przekazywania do BNW:
 - uchwalonych regulaminów wewnętrznych funkcjonowania organów spółki, tj. regulaminu zarządu i rady nadzorczej oraz regulaminów wyborczych członków rady nadzorczej wybieranych przez pracowników,
 - kopii podejmowanych przez radę nadzorczą wszystkich uchwał oraz kopii protokołów posiedzeń rady nadzorczej dotyczących zamknięcia roku obrotowego,
 - kopii protokołów zakończonych kontroli problemowych działalności spółki,
 - kopii umów o świadczenie usług zarządzania zawartych z członkami zarządu,
 - informacji kwartalnej o spółce wraz z opinią,
- zapewnienia sporządzania przez rady nadzorcze rocznych planów pracy, które powinny uwzględniać przewidywane w danym roku kontrole problemowe działalności spółki.

(dowód: akta kontroli str. 71)

W okresie od 2013 r. do 2018 r. przeprowadzone kontrole przez Radę Nadzorczą TKP dotyczyły:

- 2013 r.: stanu środków trwałych¹⁰ będących w posiadaniu Spółki, na podstawie, której sformułowano m.in. wnioski pokontrolne o dokonanie analizy dalszego użytkowania transformatorów w obiekcie 101 w odniesieniu do ich stanu technicznego, ustalenie stanu prawnego transformatorów w obiekcie 204, podjęcie działań zmierzających do rozwiązania umów służebności dotyczących nieczynnych estakad. Kontrola¹¹ realizacji planu remontów oraz dotycząca rzetelności i terminowości składanych sprawozdań statystycznych i ustalonych przez nadzór właścicielski, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2014 r.: wydatków na reprezentację i reklamę poniesionych przez TKP w 2014 r.¹², nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola¹³ umów zawieranych przez Spółkę pod względem prawnym oraz stosowania zamówień publicznych, zalecono parafowanie umów przez radcę prawnego. Kontrola¹⁴ remontów nieruchomości oraz inwestycji prowadzonych przez Spółkę, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2015 r.: realizacji planu remontów i inwestycji¹⁵, nie sformułowano wniosków pokontrolnych. Kontrola¹⁶ umów zawartych przez TKP w okresie od maja 2014 do lutego 2015 r. pod względem prawnym oraz stosowania zamówień publicznych, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2016 r.: podpisanych przez TKP umów w 2015 i 2016 r.¹⁷, nie zostały sformułowane zalecenia pokontrolne, ale zwrócono uwagę w odniesieniu do umowy przeniesienia własności gruntu i ustanowienia hipoteki

¹⁰ Kontrola przeprowadzona 19 listopada 2013 r.

¹¹ Kontrola przeprowadzona od 18 do 23 września 2013 r.

¹² Protokół kontroli z 5 marca 2015 r.

¹³ Przeprowadzona 17 lipca 2014 r.

¹⁴ Przeprowadzona 6 października 2014 r.

¹⁵ Przeprowadzona 1 grudnia 2015 r.

¹⁶ Przeprowadzona 26 lutego 2015 r.

¹⁷ Przeprowadzona 23 lutego 2016 r.

z 8 kwietnia 2015 r. na ryzyko poniesienia większych kosztów w przypadku skorzystania przez Spółkę z prawa odkupu nieruchomości niż cena jej sprzedaży. Ponadto w odniesieniu do umowy z 31 lipca 2017 r. dotyczącej przeniesienia prawa użytkowania wieczystego, zwrócono uwagę, iż oprócz sposobu wyliczenia kwoty kary nie zamieszczono jej kwoty, co zdaniem kontrolujących mogło być przeszkodą w jej wyegzekwowaniu. W ramach posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki¹⁸, dokonano m.in. analizy stopnia zagospodarowania nieruchomości TKP oraz informacji na temat nakładów poniesionych na Inkubator Przedsiębiorczości,

- 2017 r.: zawartych w 2016 r. przez TKP umów zakupowych i sprzedażowych nieruchomości¹⁹, zalecono zachowanie należytej staranności przy prawidłowym identyfikowaniu stron umów oraz przestrzeganie zasady parafowania przez prawnika Spółki wszystkich dokumentów o charakterze umów i porozumień. W ramach posiedzenia Rady Nadzorczej TKP²⁰ dokonano m.in. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki za I kwartał 2017 r. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki, które miało miejsce 31 października 2017 r. dokonano m.in. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej TKP za okres trzech kwartałów 2017 r. w wyniku czego zaakceptowano sprawozdanie kwartalne oraz uznano, że plan remontów i inwestycji prowadzony był zgodnie z założeniami,
- 2018 r.: w ramach trzech posiedzeń Rady Nadzorczej Spółki²¹, dokonano badania stopnia realizacji planu remontów i inwestycji, umów podpisanych przez TKP w 2017 r., nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 230-231)

Prezydent Miasta wskazał, iż współpraca z TKP nie wynikała wprost z obowiązujących w tym zakresie uregulowań i w praktyce odbywała się na wielu płaszczyznach, a głównym jej celem była koordynacja wspólnych działań w zakresie promocji, informacji i obsługi przedsiębiorców. Na bieżąco prowadzona była współpraca z TKP przez następujące wydziały Urzędu Miasta Tarnowa:

- Wydział Rozwoju Gospodarczego, sprawy związane m.in. z: przygotowaniem ofert dla inwestorów, udziałem w pracach organizacyjnych Forum Inwestycyjnego, tworzeniem warunków do rozwoju przedsiębiorczości dla nowopowstałych i działających już przedsiębiorstw, poszukiwaniem nowych terenów inwestycyjnych, wspólną kwalifikacją terenów planowanych do objęcia zwolnieniami z podatku od nieruchomości,
- Wydział Rozwoju Miasta, realizacja projektu pn. Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie, monitoring parametrów dotyczących wskaźników związanych z realizowanymi wspólnie przedsięwzięciami projektowymi,
- Wydział Infrastruktury Miejskiej, konsultacje w zakresie rozwiązań drogowych do terenów inwestycyjnych,
- Wydział Geodezji i Nieruchomości, współpraca w zakresie transakcji nieruchomości, podziału i scalania nieruchomości,
- Wydział Planowania Przestrzennego, opiniowanie podziałów nieruchomości, wydawanie decyzji o warunkach zabudowy, zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

¹⁸ Posiedzenie odbyło się 31 maja 2016 r.

¹⁹ Kontrola przeprowadzona 24 października 2017 r.

²⁰ Posiedzenie miało miejsce 27 kwietnia 2017 r.

²¹ Posiedzenia miały miejsce: 7 czerwca, 26 czerwca i 26 października 2018 r.

- Wydział Architektury i Budownictwa, wydawanie decyzji o warunkach zabudowy, pozwoleń na budowę, sprawdzanie zgodności zagospodarowania terenu z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- Wydział Ochrony Środowiska, sprawy wynikające z prawa wodnego, ochrona środowiska w działalności inwestycyjnej,
- Wydział Podatków i Windykacji, sprawy dotyczące podatku od nieruchomości, podatku leśnego, rolnego, opłaty wieczystej, zwolnień podatkowych i pomocy de minimis.

(dowód: akta kontroli str.14-16)

Gmina Miasta Tarnowa była współzałożycielem Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A. w Tarnowie i w 1999 r. posiadała 38,65% akcji Spółki. Według stanu na 31 grudnia 2018 r. Gmina była w posiadaniu 99,7185% udziałów w Spółce, o łącznej wartości 45 517,1 tys. zł, co dawało 99,1674% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Niniejszy poziom akcji został osiągnięty poprzez wniesienie przez Gminy do Spółki wkładów pieniężnych oraz niepieniężnych:

- uchwała Rady Miejskiej w Tarnowie nr VII/102/99 z 25 marca 1999 r. w sprawie przystąpienia do Spółki Akcyjnej Tarnowski Klaster Przemysłowy „Plastikowa Dolina” – wkład pieniężny w wysokości 200,0 tys. zł,
- uchwała Rady Miejskiej w Tarnowie nr XXXI/503/2000 z 14 grudnia 2000 r. – wkład pieniężny 300,0 tys. zł. Zgodnie z Uchwałą Zarządu Miasta nr 359/2000 z 28 listopada 2000 r. Zarząd Miasta Tarnowa wystąpił do Rady Miasta o dokapitalizowanie Spółki, poprzez objęcie akcji na kwotę 300,0 tys. zł w 2001 r., deklarując równocześnie podjęcie działań zmierzających do poprawy wyniku finansowego Spółki zlecając jej części zadań prowadzonych przez Wydział Rozwoju Miasta oraz skierowanie do Spółki innych zadań z zakresu promocji gospodarczej miasta i regionu,
- uchwała Rady Miejskiej nr LI/983/2002 z 23 kwietnia 2002 r. – wkład pieniężny 800,00 tys. zł. Środki na pokrycie wkładu własnego Spółki do Programu INFRASAG w ramach kontraktu wojewódzkiego dla Województwa Małopolskiego na lata 2001 – 2002 i realizację dobrojenia terenu przy ul. Czystej w Tarnowie w ramach tarnowskiej podstrefy Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- Rada Miejska w Tarnowie 30 listopada 2017 r. podjęła uchwałę nr XLVI/493/2017 (zmienioną Uchwałą Rady Miejskiej nr XLVII/516/2017 z 28 grudnia 2017 r.), w której wyraziła zgodę na objęcie przez Gminę akcji w podwyższonym kapitale zakładowym TKP w zamian za wniesienie do Spółki aportu w postaci wierzytelności Gminy wobec Spółki z tytułu nakładów poniesionych na budynek Inkubatora Przedsiębiorczości zlokalizowanego w Tarnowie przy ul. Kochanowskiego 32 B, na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. W ślad za uchwałami 28 maja 2018 roku Walne Zgromadzenie TKP podjęło uchwałę nr 17/2018 w sprawie obniżenia kapitału zakładowego z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego (z pozbawieniem prawa poboru) oraz zmiany Statutu TKP S.A. W zamian za wniesiony aport Gmina objęła akcje w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki na kwotę 17 976,0 tys. zł. Kierownik Biura Nadzoru Właścicielskiego wskazała, iż wartość wnoszonego aportu w postaci wierzytelności Gminy wobec TKP stanowiła różnicę wartości nieruchomości przed poniesieniem nakładów a wartości nieruchomości po ich poniesieniu przez Gminę, zgodnie z operatem szacunkowym sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego. W dniu 14 czerwca 2018 r. pomiędzy TKP S.A. i Gminą Miasta Tarnowa zawarta została umowa objęcia akcji w trybie subskrypcji prywatnej. Podwyższenie kapitału

zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 7 listopada 2018 r. Dodała także, iż Gmina i TKP uczestniczyły wspólnie w projekcie pn.: „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej etap III” na podstawie umowy partnerstwa zawartej 10 maja 2013 r. W związku z realizacją tej umowy Gmina poniosła nakłady na powyższy budynek będący w chwili obecnej, a także w chwili ponoszenia nakładów własnością Spółki. Przedmiotowe nakłady zostały sfinansowane w części ze środków uzyskanych z europejskich funduszy pomocowych, a w części ze środków własnych Gminy.

- uchwała Rady Miejskiej nr XXI/343/2000 z 23 marca 2000 r. w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie prawa własności nieruchomości niezabudowanej jako aportu do Spółki Tarnowski Klaster Przemysłowy „Plastikowa Dolina” – wartość aportu wyniosła 3 351,7 tys. zł,
- uchwała Rady Miejskiej nr XXVIII/489/2004 z 21 października 2004 r. w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do Tarnowskiego Klastra Przemysłowego „Plastikowa Dolina” S.A. w zamian za objęcie akcji kolejnej emisji. Wartość aportu wyniosła 12 327,4 tys. zł,
- uchwała Rady Miejskiej nr XXXIII/446/2009 z 5 marca 2009 r. w sprawie wniesienia wkładu niepieniężnego (aportu) i objęcia akcji w podwyższonym kapitale Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A. z siedzibą w Tarnowie. Wartość aportu wyniosła 10 562,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 28-34,39-55)

W okresie objętym kontrolą BNW pobierało od TKP informacje o działalności Spółki w formie następujących sprawozdań:

- corocznie do BNW przekazywane były materiały na zwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy Spółki, które zatwierdzało jej działalność za dany rok obrotowy. Niniejsze materiały zawierały:
 - wniosek Zarządu o odbycie zwyczajnego walnego zgromadzenia Spółki,
 - sprawozdanie finansowe za dany rok obrotowy (wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych, dodatkowe informacje i objaśnienia),
 - sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki,
 - wniosek Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku lub sposobu pokrycia straty (propozycja podziału zysku lub pokrycia straty wraz z uzasadnieniem),
 - sprawozdanie biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego,
 - sprawozdanie Rady Nadzorczej Spółki z oceny sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty wraz z załączonymi uchwałami Rady Nadzorczej dotyczącymi: oceny sprawozdania finansowego wraz ze stwierdzeniem jego zgodności z księgami i dokumentami jak i ze stanem faktycznym oraz wnioskiem do walnego zgromadzenia o zatwierdzenie lub odrzucenie sprawozdania, oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki wraz z wnioskiem o jego zatwierdzenie, oceny wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku netto lub pokrycia straty netto,
 - sprawozdanie Rady Nadzorczej jako organu Spółki z działalności w danym roku obrotowym wraz załączoną uchwałą Rady Nadzorczej dotyczącą przyjęcia tego sprawozdania,

- uchwałę Rady Nadzorczej w sprawie wniosku do walnego zgromadzenia o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium członkom Zarządu.
- na początku danego roku BNW otrzymywało od Spółki zatwierdzony przez Radę Nadzorczą plan rzeczowo-finansowy Spółki,
- kopie uchwał Rady Nadzorczej i protokołów z przeprowadzonych przez nią kontroli, Spółka przekazywała do BNW na bieżąco,
- informacje kwartalne zgodnie z załącznikiem 5 do Zasad. Zawierały analizę wielkości bilansowych opisującą wielkość, aktywów, pasywów, aktywów trwałych i obrotowych, poziom inwestycji krótkoterminowych, wielkość kapitału własnego Spółki, analizę rachunku zysków i strat w wariacie porównawczym, poziom wynagrodzeń, poziom wskaźników finansowych,
- informacje miesięczne zawierające podstawowe dane o Spółce, tj. wielkość zatrudnienia, średnie miesięczne wynagrodzenie, wynik finansowy, wielkość zobowiązań, wskaźniki zyskowności, płynności i obsługi zadłużenia. Dane dotyczyły stanu na koniec danego miesiąca z wyjątkiem miesiąca kończącego kwartał,
- BNW w ramach opracowywania informacji z działalności spółek komunalnych za dany rok obrotowy pobierał od Spółki informacje o prowadzonych działaniach restrukturyzacyjnych oraz planach rozwojowych na najbliższe lata,
- BNW sporządzał miesięczną informację przekazywaną do Kierownictwa UM Tarnowa o bieżącej sytuacji w danej Spółce.

(dowód: akta kontroli str.139-222)

Wniesiony przez Gminę aport w postaci nieruchomości gruntowych składających się na Park Przemysłowy zlokalizowany przy ul. Traktorowej w Tarnowie nie posiadał dróg dojazdowych dla pojazdów o masie powyżej 3,5 tony i był trudno zbywalny. Spółka nie mogła efektywnie realizować na nich swoich zadań statutowych, a działki nr 79, 80 i 82 o łącznej powierzchni 0,3908 ha, były bezumownie wykorzystywane przez osoby trzecie. Z danych portalu *retro mapy* zamieszczonego na stronie internetowej <http://www.zsip.umt.tarnow.pl/>, wynikało, iż w miejscu gdzie stwierdzono bezumowne wykorzystywane majątku Spółki, jeszcze przed otrzymaniem majątku w formie aportu od Gminy Miasta Tarnowa, znajdowały się tam pola uprawne.

Prezydent Miasta wskazał, iż przed przekazaniem do TKP aportu w postaci nieruchomości stanowiących obecnie Park Przemysłowy przy ul. Traktorowej w Tarnowie nie była prowadzona odrębna inwentaryzacja (rozumiana jako spis z natury, sporządzany na terenie nieruchomości). Procedując przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej dotyczącej przedmiotowego aportu, a następnie realizując tą uchwałę wykonano wszelkie czynności przewidziane prawem i oparto się na danych zawartych w dostępnych zbiorach danych takich jak księgi wieczyste, ewidencje gruntów i budynków, zasoby archiwalne. Przeprowadzenie odrębnej inwentaryzacji nie jest przewidziane w przepisach prawa. Prezydent Miasta wyjaśnił, iż nie wiedział, iż na działkach nr 79, 80 i 82 znajdowały się pola uprawne. Dodał także, iż TKP miał możliwość utworzenia obszaru inwestycyjnego, na którym można prowadzić działalność gospodarczą. Szczegółowy sposób realizacji zadań Spółki należy do jej Zarządu.

(dowód: akta kontroli str.24-25,35-38)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nalożone przez Gminę Miasta Tarnowa na Spółkę obowiązki sprawozdawcze nie obejmowały żądania danych o liczbie nowo utworzonych stałych miejsc pracy. W ramach nadzoru właścicielskiego nie posiadano narzędzia zapewniającego otrzymywanie ze Spółki pełnych danych dotyczących stopnia realizacji wskaźników strategicznych. W żadnym ze sprawozdań nie przewidziano odwołania się do wielkości strategicznych Spółki, jak również w ramach okresowych informacji z jej działalności. W efekcie BNW nie posiadało rzetelnej informacji o stopniu realizacji założeń strategicznych na lata 2014 do 2020 w odniesieniu do liczby utworzonych nowych stałych miejsc pracy. Raportowane wielkości zawierały jedynie stan zatrudnienia w wybranych przedsiębiorstwach, jednak nie wskazywały wprost ile z nich to faktycznie nowe miejsca pracy. Sprawozdania nie zawierały również rozliczenia czy Spółka utrzymuje właściwą dynamikę zakupów terenów inwestycyjnych, co było jednym z wyznaczników strategicznych. W konsekwencji Prezydent Miasta został pozbawiony kluczowych informacji m.in. o tworzeniu nowych miejsc pracy przez przedsiębiorców działających na terenie administrowanym przez TKP, co było głównym zadaniem statutowym Spółki.

(dowód: akta kontroli str.139-226)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił, że Zarząd Spółki na początku każdego roku sporządzał i przedkładał Radzie Nadzorczej plan zakupu i sprzedaży nieruchomości. Rada Nadzorcza zatwierdzała plan i niezależnie od tego każdorazowo wyraża zgodę na nabycie przez Spółkę nieruchomości. Temat scalania gruntów był niejednokrotnie przedmiotem posiedzeń Rady Nadzorczej, która zobowiązywała Zarząd do prowadzenia rozmów i negocjacji dotyczących zakupu nowych terenów inwestycyjnych. Członkowie Rady Nadzorczej zapoznawali się również ze sprawozdaniem Zarządu z planu realizacji zakupu i sprzedaży nieruchomości w odniesieniu do planu na dany rok. Informacje na temat nabywania nieruchomości Spółka przekazywała do BNW w rocznych sprawozdaniach Zarządu z działalności oraz informacjach kwartalnych w części dotyczącej wykonania zadań inwestycyjnych.

Ponadto Zastępca Prezydenta Miasta wskazał, iż Spółka realizuje Strategię Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A. na lata 2014 do 2020, zgodnie z którą dąży do osiągnięcia celu głównego, jakim jest tworzenie korzystnych warunków do wszechstronnego rozwoju gospodarczego regionu oraz miejsc pracy, w szczególności poprzez wdrożenie i realizację projektu klastra przemysłowego. Cel ten realizowany jest poprzez poszerzanie terenów przemysłowych przeznaczonych pod inwestycje, tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, zarządzanie operacyjne i korporacyjne oraz działania reklamowe i marketing. Wszystkie te obszary na bieżąco monitorowane są przez Radę Nadzorczą Spółki, a stosowane informacje znajdują również odzwierciedlenie w corocznych sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki. Informacja o realizacji programu strategicznego znajduje się również w sprawozdaniach Rady Nadzorczej z działalności za dany rok obrotowy, które przedkładane są na zwyczajne walne zgromadzenia Spółki. Realizacja inwestycji, programów i polityk (strategii) przez spółki z udziałem Gminy jest jednym z elementów Raportu o stanie Miasta Tarnowa w części dotyczącej nadzoru właścicielskiego. Podsumowanie wskazanych w Strategii TKP działań zrealizowanych przez Spółkę w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2018 r. zostało przekazane do BNW pismem z 13 marca 2019 r. Ponadto do BNW Spółka przedkładała również materiały dotyczące swojej działalności, w których zawarte były informacje na temat liczby osób zatrudnionych przez firmy działające na terenie

TKP oraz zakupu nieruchomości. Materiały te były przedmiotem dyskusji na sesjach Rady Miejskiej w Tarnowie.

(dowód: akta kontroli str. 117-118,120-121,230-231)

NIK zwraca uwagę, iż Zarząd Spółki w kierowanych do Gminy rocznych sprawozdaniach z działalności Zarządu, zamieszczał w dziale II pkt 3 *Pozyskiwanie Inwestorów*, dane dotyczące sprzedaży nieruchomości, planowanym zatrudnieniu przez inwestorów (bez doprecyzowania informacji o utworzonych nowych miejscach pracy), dzierżawie. Nie wskazywano wielkości pozyskanych terenów inwestycyjnych oraz nie odnoszono jej wielkości do poziomu założeń strategicznych.

NIK zwraca również uwagę, iż przekazane do BNW 13 marca 2019 r. podsumowanie realizacji założeń strategicznych od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2018 r., zawierało informacje o stanie zatrudnienia w przedsiębiorstwach działających na terenie TKP, czego nie można wprost odnieść do liczby nowych miejsc pracy. Co więcej, przed dokonaniem podsumowania nie dokonywano rozliczeń Spółki z osiąganych wskaźników strategicznych. Zdaniem NIK nie można określić na podstawie składanych przez Spółkę sprawozdań, które z miejsc pracy są nowymi miejscami pracy. Niniejsze podsumowanie zawierało również wielkość zakupionych terenów inwestycyjnych przez Spółkę, jednak NIK zwraca uwagę, iż dokument ten stanowi podsumowanie działań TKP za okres trzech lat, a nie sprawozdanie cykliczne.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o systematyczne uzyskiwanie od TKP danych o nowo utworzonych miejscach pracy przez przedsiębiorców działających na terenie Spółki oraz dokonywanie oceny realizacji założeń strategicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia..... października 2019 r.

Kontroler

Hubert Brzozowski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis